

РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВСТВА ЗА ДОПОМОГОЮ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Маргарита ВОРОВКА

доктор педагогічних наук,
професор кафедри освітології та педагогіки мистецтва,
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
<https://orcid.org/0000-0002-9651-0990>

Алла КОЖЕВНИКОВА

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри освітології та педагогіки мистецтва,
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
<https://orcid.org/0000-0001-6987-0352>
м. Запоріжжя

Сьогодні національно-патріотичне виховання є однією з ключових складових формування громадянської свідомості, національної ідентичності та соціальної відповідальності учнівства. Адже у сучасних умовах, коли Україна стикається з важливими викликами щодо збереження своєї незалежності, національних традицій та культурної спадщини, питання національно-патріотичного виховання набуває особливої актуальності. Важливо не тільки теоретично пояснювати дітям значення цих понять, але й на практиці залучати їх до активної участі в збереженні та популяризації національної культури. Одним із ефективних інструментів у цьому процесі є хореографічне мистецтво, яке, завдяки своїй багатогранності та глибоким корінням в українській культурі, може сприяти всебічному розвитку учнівства.

Проблему національно-патріотичного виховання учнівства досліджували зарубіжні та вітчизняні вчені: І. Бех, Н. Бондаренко, Ю. Безпаленко, С. Вітвицька, О. Гаращук, С. Гончаренко, М. Гриньова, Л. Добровольська, Л. Дудка, Н. Єрохіна, І. Зязюн, К. Калієвський, О. Лань, О. Лісовець, Т. Матвійчук, Н. Михальченко, Н. Ничкало, Н. Новікова, Є. Павлютенков, О. Плахотнюк, О. Савченко, В. Семиченко, О. Сисоєва, О. Сухомлинська, О. Тіщенко, І. Тімкін, А. Уварова, В. Чороновіл, Ю. Шерестюк та інші.

Слід зазначити, що хореографічне мистецтво як інструмент національно-патріотичного виховання в українській культурі посідає особливе місце, оскільки воно тісно пов'язане з історією народу, його традиціями, звичаями та національною самосвідомістю. Українські народні танці відображають важливі сторони життя українців – побут, радість, горе, свято та боротьбу за

[Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

незалежність. Наприклад, такі танці як гопак, козачок або аркан відображають мужність, силу та незалежність, що є важливими елементами національно-патріотичного виховання учнівства. На уроках хореографії діти не тільки навчаються правильно виконувати танцювальні елементи й пізнають культуру свого народу через рух, але й колективна творча діяльність сприяє всебічному розвитку суб'єктів освітнього процесу.

О. Лань схарактеризувала специфіку зазначеного процесу: «хореографічне мистецтво надає реальну можливість для адаптації дітей та молоді в соціальній сфері та допомагає вирішувати актуальні проблеми психології та педагогіки» [2, с. 49].

Крім того, важливим чинником є колективність танцювального мистецтва. А зміст технології колективного творчого виховання – формування творчої особистості в процесі колективної діяльності; в організації творчої активної діяльності в колективі, де все ґрунтується на засадах моральності та творчості та розвитку національно-патріотичного виховання [1, с. 212].

Отже, розвиток національно-патріотичного виховання за допомогою хореографічного мистецтва сприяє позитивним тенденціям. По-перше, учні й учениці починають глибше розуміти і цінувати національні традиції та українську культуру. По-друге, у них формуються моральні якості, такі як відповідальність, толерантність, повага до інших, відчуття громадянського обов'язку. По-третє, національно-патріотичне виховання через хореографію сприяє розвитку в учнів почуття національної гордості та усвідомлення себе частиною великого культурного спадку України, що додає їм впевненості у власних силах та мотивує до подальшого розвитку.

І саме національно-патріотичне виховання органічно розвиває кращі риси української ментальності – любов до України, працелюбність, індивідуальну свободу, зв'язок із природою, щирість і доброту, гостинність, повагу до рідних, толерантність до інших національностей та інші [3, с. 47].

Хореографічне мистецтво є потужним інструментом національно-патріотичного виховання учнівства, адже не лише сприяє фізичному розвитку дітей, але й формує в них глибокі моральні та національно-патріотичні якості. Використовуючи багатий потенціал української народної хореографії, вчителі і вчительки допомагають підростаючому поколінню краще усвідомити свою національну ідентичність, відчувати гордість за своє коріння та бути активними учасниками громадянського життя України.

Список використаних джерел

1. Воровка М. І., Кожевникова А. В. Педагогічні умови національно-патріотичного виховання майбутніх викладачів у процесі професійної підготовки. Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. 66. С. 210–214. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/66.44>
2. Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс): колективна монографія / за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів: СПОЛОМ, ЛНУ імені Івана Франка кафедра режисури та хореографії, 2020. 316 с. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/Plakhotniuk-OA.-statti-z-monohrafii-Ukrainske-khoreohrafichne-mystetstvo-v-konteksti-svitovoi-khudozhnoi-kultury-pdf-1.pdf>

3. Кожевникова А. В., Кузнецова Я. Ю., Горгола А. Г. Вплив гри в формуванні національно-патріотичного виховання особистості сучасної молоді. *Humanity and science : Abstracts of the 46th International scientific and practical conference, USA, Chicago, January 30–31, 2023.* Chicago, 2023. Р. 43–48. URL:https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/02/USA_310123.pdf.